

Copyright foto

NVV en LTO op campagne voor Producenten Organisatie Varkenshouders

'Unieke kans voor meer marktkracht'

Wordt de Producenten Organisatie Varkenshouders (POV) een succes of zal het een roemloos einde vinden? En als de POV de Brusselse criteria niet haalt, hoe zal de toekomst er dan uitzien? De kans dat de sector wordt overgeleverd aan de grillen van de supermarkten en inkooporganisaties lijkt groot. Daarom voeren LTO en NVV campagne.

Nog geen jaar geleden stonden de NVV en LLTB, ZLTO en LTO regelmatig tegenover elkaar. Maar met het verdwijnen van de Productschappen Vee, Vlees & Eieren en Productschap Diervoeders lijkten de twee organisaties elkaar te hebben gevonden. De bezem is door de hele structuur van de sector gehaald. In een korte tijd is een nieuwe structuur opgezet, waarvan LTO en NVV de initiators zijn. Het doel is: Samen sterk zijn en één collectief vormen tegen alle weerbarstige invloeden die de varkenshouderij van buitenaf bedreigen.

De Producenten Organisatie Varkenshouders (POV) is volgens NVV-voorzitter Ingrid Jansen en LTO'er Eric Douma de belangrijkste stap om de macht naar de kant van de varkenshouder te brengen en een beter verdienmodel te realiseren. En wie de laatste varkensprijzen ziet, kan alleen maar beamen dat de sector het zwaar heeft. Dat de varkenshouder de zwakste en laatste schakel is in een groot spektakel en dat het eindelijk tijd wordt voor een ommekeer.

Duimschroeven

Natuurlijk zijn de lage varkensprijzen niet helemaal toe te schrijven aan de supermarkten, maar de prijs was in ieder geval hoger geweest en wellicht hadden varkenshouders een appeltje voor de dorst kunnen sparen voor slechtere marktijden. Maar supermarkten en inkooporganisaties draaien de duimschroeven van leveranciers en producenten steeds verder aan in de prijzenwedloop die zij onder elkaar houden.

De voedselindustrie en producenten als varkenshouders, maar ook de consument die on(h)eerlijke producten krijgt, zijn hiervan de dupe. Niet voor niets heeft Brussel aange-

drongen op een gedragscode voor supermarkten en geeft Europa meer ruimte en vrijheid aan leveranciers en producenten om samen te werken en collectieven te vormen als tegenkracht tegen de machtige retail, die zich constant verschuilt achter het motto: 'de consument wil het'.

Eensgezind

Het is naar de mening van NVV en LTO twee voor twaalf. In hun ogen wordt het scenario van oppermachtige retail alleen maar somberder voor de varkenshouders als er nu niets gebeurt. Daarnaast leeft de landbouw in een soort niemandsland nu de productschappen zijn afgeschaffd en er nog geen alternatief is geïnstalleerd. In dit vacuüm kan de varkenssector de macht grijpen. En voor het eerst in de geschiedenis van de Nederlandse varkenshouderij lijkt er een echte eenheid te zijn; ontstaan uit het gevoel van urgentie en de kans om via de POV de macht van supermarkten te breken. Maar dan moet iedere varkenshouder lid worden van de POV, stellen Ingrid Jansen en Eric Douma op de POV-bijeenkomst in Heelweg. Het is een van de vele bijeenkomsten die LTO en NVV gezamenlijk houden.

Meer dan honderd varkenshouders, LTO'ers en NVV'ers, hebben zich in Heelweg verzameld, maar volgens één van de aanwezige boeren is dat aantal karig. Gezien de vele varkenshouders in de Achterhoek moet de zaal afgeladen vol zijn. Jansen is echter tevreden over de opkomst. Ze verwacht dat veel varkenshouders de noodzaak inzien dat de POV moet slagen. Er zijn 5.500 brieven met aanmeldingsformulieren verstuurd en Jansen gelooft dat veel varkenshouders thuis de formulieren ondertekenen en opsturen.

Anderhalve week na het startschot staat het aantal aanmeldingen voor lidmaatschap op meer dan vijfhonderd en dagelijks komen de inschrijvingen binnen. Een andere varkenshouder reageert: „Er is geen twijfel dat ik geen lid van de POV word. Dit is onze kans.”

Goedkoper en efficiënter

Waarom moeten varkenshouders massaal lid worden? Jansen en Douma geven uitleg. Jansen: „De POV is de kans voor de sector om als één collectief een sterke positie in de keten te hebben. Nu de productschappen zijn weggefallen, kunnen de voormalige taken door de POV worden ingevuld. We kunnen dat drie keer goedkoper en efficiënter doen dan de overheid. Bovendien kunnen we via de POV invloed op het publieke beleid en uitvoering uitoefenen. De overheid wil steeds meer taken naar zich toetrekken, maar dat kan ze niet. De POV kan de overheid hierin faciliteren. Daarnaast kan de POV als sterke gesprekspartner optreden. De POV moet namelijk de eerste schakel in de keten worden.”

Tijdens de oprichting van de POV is met veel varkenshouders en andere partijen gesproken, waaronder COV en Nevedi. Bewust is niet gepraat met de inkooporganisaties, supermarkten en CBL. Jansen: „We hebben jaren met CBL en de retailers gepraat zonder dat dit enig effect had. We nemen nu zelf de regio in handen en de POV wordt de ketenregisseur.” Uitgangspunt is de visie 'Recept voor duurzaam varkensvlees' dat het Nederlandse varken weer opnieuw in de markt moet zetten met een beter verdienmodel, maar tevens rekening houdt met maatschappelijke wensen, gezondheid, transparantie, markt en milieu. De ambitie is om koploper te worden in ▶

Boer aan het roer

De POV is in juli opgericht door 17 varkenshouders en eind juli zijn er zes uit NVV en LTO (ook LLTB en ZLTO) als bestuur gekozen. De POV wordt door en voor varkenshouders bestuurd met een platte organisatiestructuur. Er is een bestuur en daaronder is de Algemene Ledenvergadering. Er zijn geen regio's. De beslissingsbevoegdheid ligt bij de Algemene Ledenvergadering. Leden bepalen dus zelf wat de POV gaat doen, welke taken zij gaat uitvoeren, kosten, etc. De boer aan het roer. Voor de uitvoering van taken zijn financiën nodig. De POV heeft gekozen voor dezelfde systematiek die de productschappen toepasten, namelijk via de dierstroom. Naar verwachting, en als de overheid hiervoor de ruimte geeft, zullen I&R en bloedonderzoek de belangrijkste financiële bronnen zijn. Als er daarnaast geen andere taken worden verricht, zal er niet worden geïnd. Het POV-bestuur verwacht dat dit een eerlijke, goed te regelen en betaalbare manier is om de taken te financieren.

Copyright foto

duurzaamheid, bijdragen aan de maatschappij en een eerlijke verdeling van de marges.

Honderd procent

Om goedkeuring van Brussel te krijgen, moet minimaal 50 procent van de varkenshouders lid van de POV worden en zij moeten minimaal tweederde van de varkensvleesproductie in handen hebben. LTO en NVV hebben echter de ambitie dat 100 procent van de varkenshouders lid wordt. Dat verzekert niet alleen dat de POV daadwerkelijk een stevige positie heeft en als krachtige gesprekspartner kan optreden; de Algemeen Verbindende Verklaring is dan niet nodig.

Deze verklaring behelst dat als de meerderheid van de varkenshouders een bepaald besluit wil nemen, ook de niet-leden van POV dat besluit volgen. Hetzelfde geldt voor de betalingen. Om de voormalige taken van de productschappen te kunnen uitvoeren, zijn financiën nodig. De Algemeen Verbindende Verklaring (AVV) zorgt ervoor dat iedere varkenshouder, ook de niet-leden, aan de financiering van de taken moet bijdragen. De politiek kan echter een obstakel zijn.

Dat bevestigt CDA-Kamerlid Jaco Geurts die op de bijeenkomst in Heelweg aanwezig is: „De kans bestaat dat de Tweede Kamer het afschiet. Een AVV is een vies woord in Den Haag. Het staat voor belemmering van ondernemers. Vooral D66 is een probleem. Zij vinden dat een AVV een beperking betekent voor het ondernemerschap. VDD en het CDA hebben een andere visie. Wij vinden dat als de sector dit zelf wil, de overheid dit moet faciliteren.” Geurts waarschuwt ook dat als slechts een kleine meerderheid van de varkenshouders lid wordt of een minderheid, de overheid regels en besluiten zal implementeren die voor alle varkenshouders gelden. Dan

is het beter dat de besluiten vanuit de sector en varkenshouders zelf komen.

Krachtig signaal

Geurts roept de varkenshouders op om lid te worden van de POV. Als de POV faalt, is er geen alternatief. De tijd van klagen is volgens hem voorbij. „Het is tijd voor een collectief. De wereld is zonniger met de POV dan zonder.”

In Den Haag zijn ze volgens Geurts niet met de varkenshouderij bezig. Het is niet interessant voor het grote publiek en niet sexy. Het NMa vindt dat de landbouw niet moet zeuren, maar innoveren en eigenlijk geen productieafspraken mag maken. De CDA'er vindt de lobby een belangrijke taak van de POV. Niet in de laatste plaats om de Kamerleden van betere informatie te voorzien. Met een collectief kan de varkenssector net als zoveel andere organisaties steviger in Den Haag lobbyen en de sector onder de aandacht brengen.

„Bij een meerderheid van de Tweede Kamer heerst wel het gevoel dat er meer ruimte moet komen voor marktmacht tegen de retailers en Brussel staat kartelvorming en samenwerking toe. We moeten er voor zorgen dat we deze ruimte maximaal benutten.” De oprichting van de POV is echter ook niet helemaal in Den Haag ontgaan en zowel LTO als NVV ervaren dat ze vanuit de POV een steeds betere gesprekspartner worden.

Solidariteit

Of LTO en NVV in hun ambitie slagen, dat 100 procent van de varkenshouders lid wordt, hangt af van de individuele varkenshouder. Geeft hij of zij gehoor aan de oproep van LTO en NVV om lid te worden? En hoe zit het met de varkenshouders die op kort

Beoogde taken van de POV

- Marketing (verdienmodel door concepten)
- I&R
- Bloedonderzoek
- Diergezondheidsfond
- Antibiotica
- Marktgestuurd onderzoek en innovatie
- Sectorcommunicatie en pr

Copyright foto

termijn gaan stoppen? Gaan zij de solidariteit tonen of steken ze liever de centen die ze niet meer kwijt zijn aan de productschappen in eigen zak? Daarnaast zal niet iedere varkenshouder willen dat de POV gezamenlijk productieafspraken maakt om het aanbod te verlagen, zodat prijzen stijgen.

Ook voor de biologische varkenshouders is er nog geen plan bedacht, maar tijdens de bijeenkomst werd wel de toezegging gedaan dat er voor deze groep ruimte in de POV komt. De producentenorganisatie wil immers met concepten voor een beter verdienmodel werken en daar past de biologische sector heel goed in. In ieder geval is het lidmaatschap gratis en dat zal dus geen obstakel zijn voor varkenshouders.

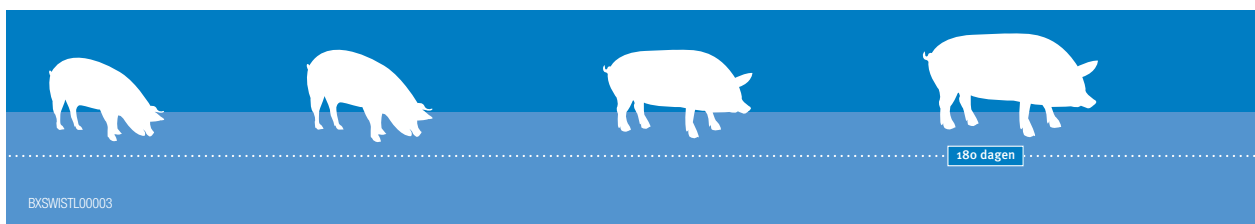
Ingrid Jansen is positief gestemd dat de neergelegde ambitie realiteit wordt: „We moeten af van het negatieve sentiment”, zegt ze met een niet te verhullen passie. „Hoezo, het gaat niet lukken? Het lukt gewoon, want we hebben geloof in ons eigen verhaal. Dit is een unieke kans. Eind dit jaar willen we alles rond hebben en voldoen aan de Brusselse regels.” ■

 Reageren?
redactie@pigbusiness.nl

advertentie

BETER GROEIENDE VARKENS EN MINDER ANTIBIOTICA.

MINDER LONGSCHADE EN HOGERE OPBRENGST VLEESVARKENS.

BXSWISTL0003